

กระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2550

วิมลรัตน์ ภูพาสุข* และคณะ

บทคัดย่อ

การศึกษากระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการศึกษาเพื่อการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขโดยพัฒนาความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบล ตามแผนชุมชนและเกณฑ์ประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนจากตัวชี้วัดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แกนนำระดับตำบล จำนวน 900 คน และหมู่บ้านในการประเมินตามแผนชุมชนและเกณฑ์ประเมินหมู่บ้าน/ชุมชนจากตัวชี้วัดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จำนวน 11 หมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน วิธีการทางสถิติที่ใช้และสรุปผลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุ (One-Way MANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า

1) ก่อนการจัดกระบวนการโครงการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขทั้งโดยรวมและรายด้านของแกนนำระดับตำบลทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในการขับเคลื่อนปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่หลังการจัดกระบวนการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ส่วนด้านความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงานของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขในพื้นที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน ($p > .05$)

2) การจัดกระบวนการโครงการการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2550 ของตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้ดำเนินการทั้งหมด 3 ช่วงกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 รูปแบบการอบรมโครงการ โดยการให้ประชาชนวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Social mapping) วิเคราะห์ทุนทางสังคม ทบทวน จัดทำแผนชุมชน และ จัดเก็บข้อมูลชุมชนและแผนงานโครงการของชุมชน ระยะที่ 2 การจัดเวทีพิจารณาและปรับปรุงแผนชุมชน ระยะที่ 3 การนำเสนอแผนชุมชนให้คณะกรรมการผู้ทรงเกียรติจากหลายหน่วยงานร่วมกันรับฟังแผนชุมชน และลงมติโดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน โดยนำเสนอแผนในเวทีประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน ผลปรากฏว่าทุกโครงการได้รับความเห็นชอบและมีทั้งหมด 19 แผนที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อีก 1 แผนให้ชุมชนดำเนินการเองโดยการระดมทุน

* สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์

3) ผลการประเมินศักยภาพการจัดทำแผนชุมชนทั้ง 11 หมู่บ้าน มีคะแนน 36 คะแนนเท่ากัน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ดี

4) ผลการประเมินตัวชี้วัด 19 ตัวชี้วัด ของหมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในตำบลนาบอนผ่านเกณฑ์ประเมินทั้ง 11 หมู่บ้าน

Abstract

This study aimed to develop the Green and Happiness community under Well-Being strategy by developing the performance cognizance and potential of the Tambon leaders according to the community plan and village/community assessment criteria of the Sufficiency Economy philosophy indicators of the Sufficiency Economy Villages. The research sample covered 900 Tambon leaders and 11 villages assessed based on community plan and village/community assessment criteria of the Sufficiency Economy philosophy indicators thereof. The instruments used for gathering data were questionnaire and assessment. The Statistical analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, One-Way ANOVA, and One-Way MANOVA.

The research findings revealed that

1) There was a statistical significant different level at .05 before the process managing of Green and Happiness community development's projects under the Well-Being strategy on both overall aspects and each aspect of the Tambon leaders of both Tambon Administrative Organization and Municipality in driving the Sufficiency Economy philosophy thereof and after the process management of the projects, it was found in higher mean. There was no difference ($P > .05$) for the performance perception and potentials of the Tambon leaders in driving the Sufficiency Economy philosophy of the different Sufficiency Economy Villages thereof.

2) The process management of Green and Happiness community development's projects under the Well-Being strategy of Tambon Narbon, Khammuang, in

Kalasin province, B.E. 2550 (2007), was performed in 3 projects divided into 3 sections: the first section was related to the model of training projects by letting people analyze Social mapping and Social funds, revise and make a community plan and then collect community data and community's project plan, the second section included publicizing stage and improvement of community plan and the third section was about the submission of community plan to the prestige committees from various institutes to revise the community plan together and to vote by the member of Local assembly at Narbon Sub-district Administrative Organization by presenting plan at the local assembly thereof. The results found that all projects were granted and all 19 plans were accepted to get budget support, while one plan was decided to gather funds by the community.

3) The results of the potentials assessment in planning for 11 villages were equally at 36 marks which were at good level of the criteria therein.

4) The assessment results of the 19 indicators of the 11 Sufficiency Economy Villages/communities at Narbon Sub-district were passed.

บทนำ

จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นหนึ่งในจังหวัดนำร่องในการทำโครงการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจน ในปี 2549-2550 โดยการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และความร่วมมือระหว่างกระทรวงมหาดไทย (ศตจ.มท.) และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.) โดยจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ใช้เครื่องมือการทำงานคือการจัดทำแผนชุมชน นำร่องใน 3 ตำบล 18 อำเภอ 395 หมู่บ้าน ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ทำให้เกิดการบูรณาการเชิงพื้นที่ โดยบูรณาการงบประมาณจาก 3 หน่วยงานคือ จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยศูนย์ต่อสู้อาชนะความยากจนระดับจังหวัด และงบบูรณาการจังหวัด (งบผู้ว่าฯ CEO) โดย

สำนักงานพัฒนาชุมชน และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รวมทั้งสิ้น 10,942,380 บาท มีการบูรณาการคนทำงาน จากทุกภาคส่วนในรูปแบบการทำงานเป็นที่วิทยากร ภาระงานระดับ จังหวัด อำเภอ ตำบล และ หมู่บ้าน วิทยากรระดับจังหวัด (ครู ก.) 41 คน ระดับตำบล/เทศบาล (ครู ข.) 180 คน คณะทำงานแผนหมู่บ้านชุมชนฯละ 30 คน รวม 47,760 คน ผลการจัดทำแก้ไขปัญหาลังคมและความยากจนเชิงบูรณาการระดับชุมชนและการเจรจาภาคีแผน ระดับตำบล มีการจัดแผนชุมชน ร้อยละ 100 ของหมู่บ้าน/ชุมชน ประเภทแผนชุมชนฯ ครอบคลุมในทุกมิติคือเป็น แผนด้านการส่งเสริมอาชีพ ร้อยละ 92.5 ด้านการเกษตร ร้อยละ 90.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ร้อยละ 82.0 ด้าน สังคมและสุขภาพ ร้อยละ 70.6 และ ด้านการศึกษา ร้อยละ 62 ผลที่เกิดระยะต่อเนื่องคือท้องถิ่นนำแผนไป บรรลุไว้ในข้อบังคับและสนับสนุนงบประมาณในแผนชุมชน โดยมีท้องถิ่นที่นำแผนชุมชนไปใช้ ในปี 2549 ตั้งแต่ ร้อยละ 70 ขึ้นไปถึงร้อยละ 22.54 นำแผนไปใช้ระหว่างร้อยละ 60-70 ร้อยละ 29.58 นำแผนไปใช้ร้อยละ 50-60 ร้อยละ 28.16 ส่วนนำแผนไปใช้ต่ำกว่าร้อยละ 50 มีเพียงร้อยละ 19.72 (สม นาส้ออัน 2549 : ม.ป.ป.)

จังหวัดกาฬสินธุ์จัดทำยุทธศาสตร์เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความอยู่ดีมีสุขของชาวกาฬสินธุ์โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ภายในปี 2550 ทุกหมู่บ้านทุกชุมชนของจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับทราบถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และภายในปี 2551 ประชาชนและคนยากจนระดับรากฐานมีวิถีชีวิตแบบ เศรษฐกิจพอเพียง” จัดทำโดยการขับเคลื่อนให้หน่วยงาน ราชการ องค์กรต่างๆ ท้องถิ่นและผู้นำชุมชนนำสู่การ ปฏิบัติให้ถึงกลุ่มเป้าหมายระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชน และมีกลุ่มเป้าหมายหลัก 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มนักเรียนนักศึกษา 3) กลุ่มพ่อค้านักธุรกิจ 3) กลุ่มชาวนา 4) กลุ่มชาวไร่อ้อย/ ไร่มัน 5) กลุ่มชาวสวนยางพารา 6) องค์กรทางศาสนา 7) ชุมชนเมืองและ 9) ข้าราชการพนักรัฐ วิสาหกิจ แต่ยังไม่พบว่ามีหน่วยงานและกระบวนการพัฒนาในระดับชุมชนยัง ไม่มีความชัดเจนในการดำเนินการเชิงบูรณาการระหว่าง หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน และภาคประชาชน ศักยภาพและความพร้อมของจังหวัด

กาฬสินธุ์ได้พัฒนาวิทยากรกระบวนการและจัดทำแผน ชุมชนแก้ไขปัญหาคความยากจน ในปี 2548 เต็มพื้นที่ ทั้ง 135 ตำบล ทุกหมู่บ้านทุกชุมชน โดยมีสาธารณสุขระดับตำบล เป็นแกนนำ จนปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องถิ่น และชุมชนหลายแห่ง มีความพร้อมในการดำเนินงานด้าน สุขภาพทั้งในรูปของกองทุนสุขภาพระดับจังหวัด/ตำบล การ จัดบริการการแพทย์ฉุกเฉินมี 142 แห่ง และ การป้องกัน ควบคุมโรค ในท้องถิ่น (สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. 2549 : ม.ป.ป.)

ปัญหาของ อปท.หลายแห่ง ยังไม่เข้าใจบทบาท หน้าที่ขั้นตอนกระบวนการกระจายอำนาจด้านสุขภาพ ภาระงานการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข และขาดการ ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการและการ พัฒนาสุขภาพของพื้นที่ตั้งแต่กระบวนการสำรวจวิเคราะห์ ชุมชน การวางแผน การระดมทุน/ทรัพยากร การนำสู่การ ปฏิบัติและการประเมินผล ให้ครอบคลุมทุกๆ มิติด้าน สุขภาพรวมทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะการ ประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความร่มเย็นเป็นสุข ของชุมชน การพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมลง สู่การปฏิบัติการร่วมในรูปแบบประชาสังคม การสร้าง กระแสการรับรู้ การจัดกิจกรรมบริการสร้างสุขภาพแ ละคนในชุมชน การเสริมพลังให้กับผู้นำในระดับท้องถิ่นและ ชุมชนจึงมีความสำคัญเพื่อเตรียมรับและเตรียมพร้อม การพัฒนาตามแผนฯ10 สู่เป้าหมายร่วมกันคือ สังคม ชุมชน อยู่เย็นเป็นสุข จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะพัฒนากระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อตอบสนองตาม แนวทางข้างต่อไป

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและศักยภาพใน การปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

2. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขก่อนและหลังการจัดกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

4. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระหว่างพื้นที่ที่ต่างกัน

5. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขโดยการประเมินแผนชุมชน และตัวชี้วัดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขหลังการจัดกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

สมมุติฐานงานวิจัย

1. หลังการจัดกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขมีความรู้ความเข้าใจดีและศักยภาพในการปฏิบัติงานกว่าก่อนการจัดกระบวนการ

2. ความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขในพื้นที่ที่ต่างกันมีความแตกต่างกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 พื้นที่

วารสาร ลุภภาพภาคประชาชน ภาคอีสาน

1.2 กระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความรู้ความเข้าใจของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

2.2 ศักยภาพในการปฏิบัติงานของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ซึ่งแบ่งเป็นด้านได้ดังนี้

- การจัดโครงสร้างองค์กร การวางแผน การประสานงาน

- การดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ การกำกับติดตามสนับสนุน การประเมินผล และการมีส่วนร่วมของบุคคล/องค์กร

2.2.3 แผนชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วย คุณภาพของแผนชุมชน กระบวนการพัฒนาชุมชนตามแผน และความสมบูรณ์ของแบบบันทึก

2.2.4 ตัวชี้วัด หมู่บ้าน/ชุมชน เศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข จำนวน 6 กลุ่ม 19 ตัวชี้วัด

รูปแบบงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง กระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นงานวิจัยประเภท Action Research เพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขที่เหมาะสมและรูปธรรมในการตอบสนองตัวชี้วัดหมู่บ้าน/ชุมชน เศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข จำนวน 6 กลุ่ม 19 ตัวชี้วัด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ หมู่บ้าน/ชุมชนในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.1 ผู้เข้าร่วมกระบวนการในการพัฒนาชุมชน อยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจำนวนจากอบต./เทศบาล 150 แห่งๆละ 6 คน รวมเป็น 900 คน โดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 สุ่มตำบลในการจัดทำแผนชุมชนตามแผนบูรณาการการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขและตัวชี้วัดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จำนวน 1 ตำบล โดยวิธีการสุ่มแบบ Cluster Random Sampling ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่ม 1 อำเภอจากโซน 5 โซน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับสลาก

ขั้นที่ 2 สุ่ม 1 ตำบลจากอำเภอที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับสลาก ได้ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. คู่มือการจัดกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์

2. แบบสัมภาษณ์ประเมินผล สำหรับแกนนำระดับตำบล เป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ความรู้ความเข้าใจของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข

2.2 ศักยภาพในการปฏิบัติงานของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ซึ่งแบ่งเป็นด้านได้ดังนี้ การจัดโครงสร้างองค์กร การวางแผน การประสานงาน การดำเนินงานตามกิจกรรมโครงการ การกำกับติดตามสนับสนุน การประเมินผล และการมีส่วนร่วมของบุคคล/องค์กร

ตรวจคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) และวิเคราะห์ ความเชื่อมั่นด้วยวิธีของ Cronbach หาสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม (เพ็ญแข แสงแก้ว. 2540 : 112) ซึ่งผลการทดลองใช้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามเท่ากับ .71

2.3 แบบประเมินแผนชุมชน แบบการให้คะแนน ซึ่งประกอบไปด้วย คุณภาพของแผนชุมชนกระบวนการพัฒนาชุมชนตามแผน และความสมบูรณ์ของแบบบันทึก

2.4 แบบประเมิน ตัวชี้วัด หมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข จำนวน 6 กลุ่ม 19 ตัวชี้วัด เป็นแบบการให้คะแนน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ มีกิจกรรมในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาจัดทำร่างตัวชี้วัดชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข และทำแผน Road Map ระดับจังหวัด

2. จัดทำคู่มือคู่มือกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในจัดการด้านสุขภาพ

3. ดำเนินการอบรมวิทยากรกระบวนการให้กับบุคลากรสาธารณสุข อสม.และท้องถิ่นให้มีความรู้ทักษะการจัดกระบวนการพัฒนาศักยภาพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในจัดการด้านสุขภาพ ตำบลละ 6 คน (จนท.สาธารณสุข/ปลัดอบต.ปลัดเทศบาล /สท./สอบต./อสม.ผู้นำชุมชน)

4. จัดกระบวนการทำแผนแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ร่วมกับ นายกเทศมนตรี/ /นายก อบต./ สอบต./สท./ปลัดเทศบาล/ปลัดอบต.ทุกคน ผู้นำองค์กรในชุมชน/ภาคีเครือข่ายสุขภาพ/ปราชญ์ชุมชน ตัวแทนพระสงฆ์ ทุกชุมชน

5. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนประชุมติดตามความก้าวหน้าของแผนงานโครงการและประเมินความอยู่เย็นเป็นสุขของชุมชน

6. ประเมินผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ

1. สถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายวิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ร้อยละ เป็นต้น

2. สถิติเชิงอนุมาน ซึ่งได้แก่

2.1 สถิติ F-test ด้วยเทคนิค ANOVA เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยรวม

2.2 สถิติ F-test ด้วยเทคนิค MANOVA โดยใช้สูตรของ Wilks' Lambda เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายด้าน

2.3 สถิติ Pair t-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการดำเนินงาน

ผลการศึกษา

1. หลังการดำเนินงานค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและรายด้านของแกนนำระดับตำบลทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข มีความแตกต่างกันจากก่อนการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่หลังการจัดกระบวนการมีค่าเฉลี่ยดีกว่า และความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขหลังการดำเนินงานระหว่างพื้นที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน ($p > .05$)

2. ผลการดำเนินงานตามกระบวนการกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 การดำเนินงานโครงการการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2550 ของตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการทั้งหมด 3 ช่วงของกิจกรรม โดยกิจกรรมที่ 1 คือการทบทวนและจัดทำแผนชุมชนโดยอบรมแกนนำ

ระดับหมู่บ้าน (6 ทหารเสือระดับหมู่บ้าน) กิจกรรมที่ 2 คือการจัดเวทีพิจารณาและปรับปรุงแผนชุมชน กิจกรรมที่ 3 คือการจัดเจรจาภาคี นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นระยะ ๆ คือการติดตามและประเมินผล

2.2 รูปแบบการอบรมโครงการการดำเนินงานโครงการการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัด ปี 2550 ของตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งตามระยะดังนี้

ระยะที่ 1 รูปแบบการอบรม คณะวิทยากรได้ดำเนินการอบรมโดย การให้ประชาชนวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Social mapping) วิเคราะห์ทุนทางสังคม ทบทวนและจัดทำแผนชุมชน การจัดเก็บข้อมูลชุมชน และจัดทำแผนงานโครงการของชุมชน

ระยะที่ 2 การจัดเวทีพิจารณาและปรับปรุงแผนชุมชน

ระยะที่ 3 จัดเวทีเจรจาภาคีในเวทีประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอนโดยมีกิจกรรมการนำเสนอแผนชุมชนให้คณะกรรมการผู้ทรงเกียรติจากหลาย ๆ หน่วยงานร่วมกันรับฟังแผนชุมชน และลงมติโดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาบอน ผลปรากฏว่าทุกโครงการได้รับความเห็นชอบและมีทั้งหมด 19 แผนที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อีก 1 แผนให้ชุมชนดำเนินการเองโดยการระดมทุน

2.3 ผลการประเมินศักยภาพการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้านในเขต ตำบลนาบอน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีคะแนนเท่ากันทั้งหมด 11 หมู่บ้าน คือ 36 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ดี

2.4 ผลการประเมินตัวชี้วัดหมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข 19 ตัวชี้วัด จังหวัดกาฬสินธุ์ หมู่บ้านในตำบลนาบอนทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์ประเมินตัวชี้วัดหมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข 19 ตัวชี้วัด โดยที่หมู่บ้านที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์สูงที่สุดคือหมู่ที่ 3 มีคะแนนเท่ากับ 56 คะแนน ซึ่งด้านที่มีคะแนนมากคือด้านการเพิ่มรายได้ และด้านการเรียนรู้ รองลงมาคือ หมู่ที่ 10 มีคะแนนเท่ากับ 53 คะแนน ซึ่งด้านที่มีคะแนนมากคือด้านการเรียนรู้ และหมู่บ้านที่เหลือมีคะแนนเท่ากันคือ 50 คะแนน

อภิปรายพา

หลังการดำเนินงานค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ทั้งโดยรวมและรายด้านของแกนนำระดับตำบลทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข มีความแตกต่างกันจากก่อนการดำเนินงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่หลังการจัดกระบวนการมีค่าเฉลี่ยดีกว่า และความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงาน ของแกนนำระดับตำบลในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขหลังการดำเนินงานระหว่างพื้นที่ต่างกันไม่มีความแตกต่างกัน ($p > .05$) ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่การศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการจัดทำกระบวนการซึ่งได้แก่ แนวคิดชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2550:1-3)ที่ ยึดแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ คือ 1) มีความสอดคล้องกับ “วิสัยทัศน์ประเทศไทย” ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่มุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” 2) ยึดหลักปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) ยึดแนวคิดในการพัฒนาที่มีเป็นองค์รวมมีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา โดยมีหลักการจัดทำดัชนีที่กำหนดจากปัจจัยร่วมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับร่วมกัน และเห็นถึงความสำคัญยอมรับที่จะใช้ความสุขเป็นค่านิยมร่วม โดยที่ การพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุข เป็นการสะท้อนเป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา (Ends) และต้องพิจารณาเชื่อมโยงให้สะท้อนถึงวิธีการ (Means) ต่างๆ ที่จะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายความอยู่เย็นเป็นสุขด้วย โดยแบ่งดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขเป็น 3 ระดับ ระดับสังคมไทย ระดับชุมชน และระดับครอบครัว / บุคคล และแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบและดัชนีชี้วัดชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขของชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านสิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ด้านคุณภาพชีวิตของประชากร ด้านเศรษฐกิจชุมชน

ด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ด้านสังคมวัฒนธรรมที่ดีมีคุณธรรม และด้านการบริหารจัดการชุมชนที่เข้มแข็ง ทำให้เกิดกระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กระบวนการคัดเลือกแกนนำของหมู่บ้าน
ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการสำรวจและประเมินตนเองตามตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 3 กระบวนการศึกษาวิเคราะห์ชุมชนเพื่อประเมินสมรรถนะชุมชน ค้นหาดี สิ่งดีในชุมชน

ขั้นตอนที่ 4 กระบวนการทบทวนและการจัดทำแผนชุมชนเพื่อการบรรลุตัวชี้วัด

ขั้นตอนที่ 5 กระบวนการการเจรจาภาคีและกำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบแผน

ขั้นตอนที่ 6 กระบวนการเสนอและอนุมัติแผนชุมชน

ขั้นตอนที่ 7 กระบวนการระดมทุนและปฏิบัติตามแผนชุมชน

ขั้นตอนที่ 8 กระบวนการติดตามและประเมินผล และการจัดการความรู้

ขั้นตอนที่ 9 กระบวนการประกวดหมู่บ้าน/ชุมชนอยู่ดีมีสุข

ซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย (2541) ได้ศึกษาเรื่อง “การสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคม” โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ เพื่อสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคมที่ครอบคลุมทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ โดยนำกลุ่มตัวชี้วัดและระบบฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นมานั้นไปทดลองใช้เป็นการนำร่อง เพื่อการปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นสำหรับการนำไปใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคมในระดับประเทศและระดับพื้นที่และเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคมระดับประเทศและระดับพื้นที่ในช่วงต่อไป ผลการประเมินวิเคราะห์สังเคราะห์ชุดตัวชี้วัดในอดีต ด้วยการศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติ

ระหว่างผู้รู้ ผู้ชำนาญ และนักวิจัย จำนวน 4 ครั้ง รวมถึง การศึกษาชุดตัวชี้วัดในพื้นที่นำร่อง จำนวน 3 พื้นที่ และ เพื่อให้การจัดทำตัวชี้วัดมีประสิทธิภาพ ได้มีการกำหนด เป้าหมายสุดท้ายของการพัฒนา คือ ชุมชนมีศักยภาพในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งหมายถึงหลักคิดพื้นฐาน คือ การพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม การพัฒนาคนเป็นเป้าหมายหลัก เน้นการพัฒนากายและใจ ตลอดจนความสัมพันธ์ในสังคม ส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรประชาชน การบริหารจัดการทรัพยากรแบบกระจายอำนาจ และการมีส่วนร่วมของประชาชน การเกิดประชาสังคม ความเป็นธรรมในสังคม กรอบปรัชญาการพัฒนาและหลักคิดพื้นฐานนี้ใช้เป็นแนวทาง ตรวจสอบตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นว่า สอดคล้องกับกระแสการพัฒนาหรือไม่ และมีความไวในการที่จะเตือนภัยในสภาพวิกฤตได้หรือไม่ ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคมที่โครงการวิจัยนี้นำเสนอมีจำนวน 8 ด้าน คือ (1) สภาพพื้นฐานและสิ่งแวดล้อม (2) ด้านเศรษฐกิจ (3) สุขภาพอนามัยและสาธารณสุข (4) ข้อมูลข่าวสารและการเรียนรู้ (5) การศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ (6) วัฒนธรรมและจิตใจ (7) ประชาสังคม ความมั่นคงของชีวิต และสิทธิเสรีภาพ และ (8) ครอบครัวและชุมชน และของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550:ก) ได้ศึกษาและพัฒนาตัวชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขของสังคมไทยโดยวิธีการสร้างต้นแบบและจัดเวทีระดมความเห็นทั้ง 4 ภาคในประเทศไทย ได้องค์ประกอบความอยู่เย็นเป็นสุข 6 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การมีสุขภาพดี แยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อยได้แก่สุขภาพกายดี สุขภาพจิตดี และคิดเป็นทำเป็น องค์ประกอบที่ 2 เศรษฐกิจเป็นธรรมและเข้มแข็ง แยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การมีสัมมาชีพ เศรษฐกิจเข้มแข็ง และมีความเป็นธรรม ทางเศรษฐกิจ องค์ประกอบที่ 3 ครอบครัวอบอุ่น แยกได้เป็น 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ บทบาทครอบครัวที่เหมาะสมและสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว องค์ประกอบที่ 4 ชุมชนเข้มแข็ง แยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ชุมชนพึ่งตนเองได้ ชุมชนเกื้อกูลกัน และการมีส่วนร่วมของชุมชน

องค์ประกอบที่ 5 สภาพแวดล้อมดี มีระบบนิเวศที่สมดุล แยกได้เป็น 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ มีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีความปลอดภัยในชีวิตมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี และมีระบบนิเวศสมดุลองค์ประกอบที่ 6 สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล แยกได้เป็น 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การมีจิตสำนึกประชาธิปไตย และสังคมที่มีธรรมาภิบาลและความสมานฉันท์ทางสังคม

จากการศึกษากระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ นอกจากจะทำให้เกิดพัฒนาความรู้ความเข้าใจศักยภาพของแกนนำแล้วยังพบว่าแกนนำที่มาจากพื้นที่หรือสภาพภูมิประเทศประเทศที่แตกต่างมีความรู้ความเข้าใจและศักยภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอันเนื่องมาจากกระบวนการคัดเลือกแกนนำของหมู่บ้าน กระบวนการสำรวจและประเมินตนเองตามตัวชี้วัด และกระบวนการศึกษาวิเคราะห์ชุมชนเพื่อประเมินสมรรถนะชุมชน ค้นหาคนดี สิ่งดี ๆ ในชุมชน ทำให้แกนนำเข้าใจและเข้าถึงทรัพยากรในหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเองจนนำไปสู่การพัฒนาชุมชนอื่นได้แก่การดำเนินงานโครงการการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2550 ของตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้ดำเนินการทั้งหมด 3 ช่วงกิจกรรม โดยกิจกรรมที่ 1 คือการทบทวนและจัดทำแผนชุมชนโดยอบรมแกนนำระดับหมู่บ้าน (6 ทหารเสือระดับหมู่บ้าน) กิจกรรมที่ 2 คือการจัดเวทีพิจารณาและปรับปรุงแผนชุมชน กิจกรรมที่ 3 คือการจัดเจรจาภาคี นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นระยะ ๆ คือการติดตามและประเมินผล และชุมชนยังสามารถประยุกต์การดำเนินงานเป็นรูปแบบการอบรมโครงการการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัด ปี 2550 ของตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยแบ่งตามระยะดังนี้

ระยะที่ 1 รูปแบบการอบรมโครงการการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ปี 2550 ของตำบลนาบอน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ คณะวิทยากรได้ดำเนินการอบรมโดย การให้ประชาชนวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (Social mapping)

วิเคราะห์ทุนทางสังคม ทบพวนและจัดทำแผนชุมชน การจัดเก็บข้อมูลชุมชน และแผนงานโครงการของชุมชน

ระยะที่ 2 การจัดเวทีพิจารณาและปรับปรุงแผนชุมชน

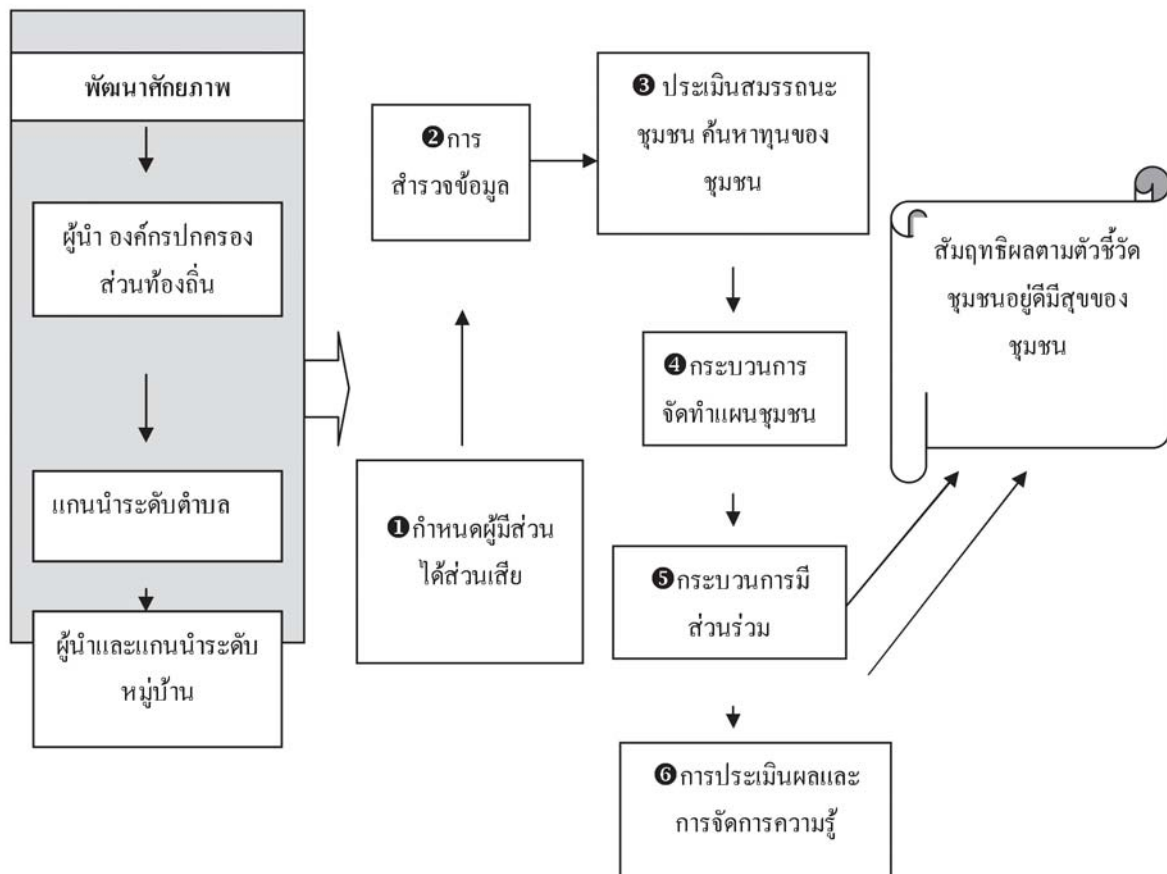
ระยะที่ 3 รูปแบบการอบรมโดยการจัดเวทีเจรจาภาคีในเวทีสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบอนโดยมีกิจกรรมการนำเสนอแผนชุมชนให้คณะกรรมการผู้ทรงเกียรติจากหลาย ๆ หน่วยงานร่วมกันรับฟังแผนชุมชน และลงมติโดยสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบอน โดยนำเสนอแผนในเวทีประชุมสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบอน

นอกจากนี้ตำบลนาบอนยังมีการนำเสนอแผนชุมชนในเวทีประชุมสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลนาบอน ผลปรากฏว่าทุกโครงการได้รับความเห็นชอบและมีทั้งหมด 19 แผนที่ยังรอรับการสนับสนุนงบประมาณ อีก 1 แผนให้ชุมชนดำเนินการเองโดยการระดมทุน ทำให้ผลการประเมิน

ศักยภาพการจัดทำแผนชุมชนของหมู่บ้านในเขต ตำบลนาบอน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีคะแนนเท่ากันทั้งหมด 11 หมู่บ้าน คือ 36 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ ดี และยังส่งผลให้ผลการประเมินตัวชี้วัดหมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข 19 ตัวชี้วัด จังหวัดกาฬสินธุ์ หมู่บ้านในตำบลนาบอนทั้งหมด 11 หมู่บ้าน ผ่านเกณฑ์ประเมินตัวชี้วัดหมู่บ้าน/ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เย็นเป็นสุข 19 ตัวชี้วัด

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการงานวิจัย

กระบวนการพัฒนาชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นกระบวนการที่สังเคราะห์มาจากแนวคิดทฤษฎีต่างๆ เพื่อให้ชุมชนเป็นชุมชนอยู่ดีมีสุขอย่างแท้จริง ซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบเบื้องต้นได้ดังต่อไปนี้

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการนำรูปแบบที่ได้เสนอไว้นี้ไปทดลองใช้กับ

หลายพื้นที่เพื่อพัฒนาให้เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับทุกๆพื้นที่ต่อไป

บรรณานุกรม

1. สม นาส้อ่าน. รายงานวิจัยกลไกความร่วมมือแก้ไขปัญหาคความยากจนเชิงบูรณาการจังหวัดกาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์ โรงพิมพ์ 2549 : ม.ป.ป.
2. สำนักงานจังหวัดกาฬสินธุ์. กาฬสินธุ์เมืองแห่งเศรษฐกิจพอเพียงในปี 2551. กาฬสินธุ์โรงพิมพ์ 2549 : ม.ป.ป.
3. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ร่างการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย, 2550 : 1 - 3
4. สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสมาคมวิจัยเชิงคุณภาพแห่งประเทศไทย. การสร้างและพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและการพัฒนาสังคม. 2541
5. สมศรี ศิริขวัญชัย. กระบวนการสร้างตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตโดยการมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ดุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2548

